

Alegerea Președintelui României și referendumul național din 22 noiembrie 2009

GHIDUL ALEGĂTORULUI DIN ROMÂNIA

Cine are drept de vot ?

- Au drept de vot cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv.

Cine nu are drept de vot ?

- Debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție;
- Persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.

Unde votăm ?

- Fiecare alegător votează la secția de votare unde este arondat potrivit domiciliului.
- Alegătorul care, în ziua votării se află în altă comună, oraș sau municipiu decât cel de domiciliu, votează *numai la secțiile de votare speciale*, constituite, de regulă, în gări, autogări, aerogări și în campusurile universitare
(<http://www.roaep.ro/ro/section.php?id=atasamentescrutin&ids=50&idc=1> Hotărârea de Guvern nr. 1051 din 28 septembrie 2009).
- Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea.

Când votăm ?

- Votarea începe la ora 7,00 și se încheie la ora 21,00.
- La ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea sălii unde se votează.
- Alegătorii care la ora 21,00 se află *în sala unde se votează* pot să își exercite dreptul de vot.

Care sunt actele de identitate necesare pentru a vota ?

- Alegătorul trebuie să prezinte actul de identitate membrilor biroului electoral al secției de votare.
Prin act de identitate se înțelege: cartea de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate ori pașaportul diplomatic, pașaportul diplomatic electronic, pașaportul de serviciu, pașaportul de serviciu electronic, iar în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar, *valabile în ziua votării.*

Atenție!

Cetățenii români *cu domiciliul în străinătate* care votează în România își pot exercita dreptul de vot pe baza pașaportului simplu, pașaportului simplu electronic și pașaportului simplu temporar.

- Dacă alegătorul votează *la o secție de votare specială*, trebuie să completeze o declarație pe proprie răspundere privind faptul că nu a mai votat și nu va mai vota la altă secție de votare, nici pentru alegerea Președintelui României, nici la referendumul național din 22 noiembrie. Formularul declarației îi va fi înmânat de către președintele secției de votare sau de membrul desemnat de acesta.

Pot vota numai pentru alegerea Președintelui României sau numai pentru referendum ?

- Da.
- După verificarea actului de identitate, președintele secției de votare sau membrul desemnat de acesta întreabă alegătorul dacă dorește să-și exercite dreptul de vot atât pentru alegerea Președintelui României cât și pentru referendum sau numai pentru unul dintre aceste scrutine.
- Listele și tabelele electorale conțin două rubrici separate destinate semnăturii alegătorului: o rubrică pentru alegerea Președintelui României și o altă rubrică pentru referendumul național.
Dacă *a optat pentru ambele consultări electorale*, alegătorul va semna în lista sau tabelul electoral în ambele rubrici.
Dacă alegătorul *a optat pentru una dintre consultările electorale*, va semna numai în rubrica destinată acesteia iar președintele biroului electoral al secției de votare va bara, *în prezența alegătorului*, cu o linie orizontală, cealaltă rubrică de semnătură rămasă neutilizată.
- **Atenție !**
În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală, președintele face o mențiune în listă, confirmată prin semnătura sa și a încă unui membru al biroului electoral.

Câte buletine de vot mi se vor înmâna?

- În baza semnăturii în copia de pe lista electorală permanentă sau în tabel, după caz, președintele sau membrul biroului electoral al secției de votare desemnat de acesta îi va încredința alegătorului buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT" pe care acesta o va aplica pe buletinul de vot.
- Alegătorul care va dori să-și exercite dreptul de vot *numai pentru alegerea Președintelui României* va primi un buletin de vot.
- Alegătorul care va dori să-și exercite dreptul de vot *numai pentru referendumul național* va primi două buletine de vot, unul negru și altul albastru.
- Alegătorul care va dori să-și exercite dreptul de vot *pentru ambele consultări electorale* va primi 3 buletine de vot: unul pentru alegerea Președintelui României și alte două buletine distincte pentru referendum.

Cine are acces în cabina de vot ?

Fiecare alegător votează separat, în cabine închise.

- **Atenție!** Prezența oricărei persoane în cabinile de vot, în afara celei care votează, este interzisă !
- Alegătorul care din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, *nu poate să voteze singur* are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Însoțitorul *nu poate fi ales din rândul persoanelor acreditate sau al membrilor biroului electoral al secției de votare*.
- Președintele secției de votare poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să *nu se prelungească nejustificat*.

Cum aplicăm ștampila pe buletinele de vot ?

- Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru fiecare dintre consultările electorale.
- Alegătorul care și-a exercitat dreptul de vot și căruia i s-a aplicat pe actul de identitate timbrul autocolant sau, după caz, ștampila cu mențiunea VOTAT și data scrutinului, nu își va putea exercita încă o dată dreptul de vot în data de 22 noiembrie 2009 indiferent dacă a votat pentru una sau pentru ambele consultări electorale.

- Ștampila cu mențiunea "VOTAT" se aplică înăuntrul patruleterului care cuprinde prenumele și numele candidatului pe care îl votează.

Ce se întâmplă dacă am aplicat greșit ștampila pe buletinul de vot ?

- La cererea alegătorului, în cazul în care acesta a aplicat greșit ștampila cu mențiunea "VOTAT", dar nu a introdus buletinul în urnă, președintele biroului electoral al secției de votare îi poate elibera, *numai o singură dată*, un nou buletin, reținând și anulând buletinul de vot inițial.

● **Atenție!**

SUNT VALABILE

- buletinele de vot pe care opțiunea alegătorului este evidentă deși ștampila cu mențiunea "VOTAT" aplicată a depășit limitele patruleterului,
- buletinele de vot pe care tușul s-a imprimat și pe cealaltă parte a foii pe care a fost aplicată ștampila cu mențiunea "VOTAT",
- buletinele de vot pe care ștampila a fost aplicată de mai multe ori în același patruleter sau atât într-un patruleter cât și în afara oricărui alt patruleter.

Efectuarea de ștersături sau acoperirea prin scriere a buletinelor de vot nu atrage nulitatea acestora!

SUNT NULE

- buletinele de vot pe care nu a fost aplicată ștampila de control a secției de votare;
- buletinele de alt model decât cel legal aprobat;
- buletinele pe care nu a fost aplicată ștampila cu mențiunea "VOTAT";
- buletinele de vot la care ștampila cu mențiunea "VOTAT" este aplicată pe mai multe patruletere sau în afara acestora.

Buletinele de vot nule nu intră în calculul voturilor valabil exprimate!

Introducerea buletinului/buletinelor de vot în urnă și restituirea ștampilei

- După ce a votat, alegătorul îndoiaie buletinele, astfel încât pagina netipărită care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.

Îndoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea acestuia.

● **Atenție!**

În secția de votare vor exista 3 urne de vot distincte, câte una pentru fiecare tip de buletin.

Totuși, introducerea buletinului de vot în altă urnă decât cea destinată special destinată nu va atrage nulitatea acestuia.

- Ștampila încredințată pentru votare se restituie președintelui sau acelor membri ai biroului electoral al secției de votare desemnați de acesta care o aplică pe actul de identitate al alegătorului sau aplică un timbru autocolant, după caz și înscrie data scrutinului.

- Alegătorul care și-a exercitat dreptul de vot și căruia i s-a aplicat pe actul de identitate timbrul autocolant sau, după caz, ștampila cu mențiunea VOTAT și data scrutinului, *nu își va putea exercita încă o dată dreptul de vot în data de 22 noiembrie 2009* indiferent dacă a votat pentru una sau pentru ambele consultări electorale.

Se poate contesta identitatea unui alegător ?

- Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.
- În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare îl va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

Când poate fi suspendată votarea ?

- Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice. Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră.
- Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa sediului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.

Cine poate vota prin intermediul urnei speciale ?

- *Alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate;* cererea scrisă trebuie depusă cel mai târziu în preziua votării și trebuie să aibă anexate copiile actelor medicale sau ale altor acte oficiale din care să rezulte că alegătorul respectiv este netransportabil.
- *Persoanele reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă;* cererea scrisă a acestora trebuie depusă la directorul locului de deținere, cel mai târziu cu 2 zile înainte de ziua votării.
- *Persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale.* cererea scrisă a acestora trebuie depusă la directorul penitenciarului, cel mai târziu cu 2 zile înainte de ziua votării.

● **Atenție!**

- În preziua votării, președintele biroului electoral al secției de votare primește cererile de votare prin intermediul urnei speciale, în intervalul orar 18,00 – 20,00.
- În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială.
- Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială arondată la respectiva secție de votare.
- Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare.

Când se organizează al doilea tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României?

- Al doilea tur de scrutin se organizează în cazul în care nici unul dintre candidați nu a întrunit, în primul tur de scrutin, majoritatea voturilor alegătorilor înscrși în listele electorale permanente. În al doilea tur de scrutin participă primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga țară la primul tur.
- Al doilea tur de scrutin are loc la doua săptămâni de la primul tur de scrutin, în aceleași secții de votare, sub conducerea operațiunilor de către aceleași birouri electorale și pe baza acelorași liste de alegători de la primul tur.
- Este declarat ales candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate.

Cum este protejat dreptul de vot ?

- Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exercițiu al dreptului de a alege se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

Ce fapte pot aduce atingere dreptului de vot sau altor drepturi ale mele ca alegător?

- refuzul de a permite alegătorului, care face dovada faptului că are dreptul, să voteze la secția de votare la care se prezintă pentru exercitarea dreptului de vot;
- refuzul de a primi și înregistra o întâmpinare, contestație sau orice altă cerere a alegătorului, formulată în scris;
- refuzul de a înmâna buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT" alegătorului care a semnat în lista electorală;
- neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea "VOTAT" sau a timbrului autocolant, după caz, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare;

Aceste fapte constituie contravenții și se sancționează cu amenzi al căror quantum variază între 1.000 și 10.000 lei.

- **Atenție! Ca alegător am obligația de a respecta prevederile legale referitoare la organizarea și desfășurarea alegerilor.**

Ce fapte pot constitui o încălcare a legii ?

- Constituie contravenții și se sancționează cu amenzi al căror quantum variază între 1.000 și 10.000 lei următoarele fapte:
 - nerespectarea interdicției privind prezența altor persoane în cabina de vot;
 - continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, precum și sfătuirea în ziua votării a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit candidat;
- Legea sancționează următoarele infracțiuni:
 - Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secției de votare.
Se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
 - Oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze ori să nu voteze un anumit candidat. Nu intră în această categorie bunurile cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unei formațiuni politice.
Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
 - Fapta persoanei care votează:
 - a) fără a avea acest drept;
 - b) de două sau mai multe ori;
 - c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător
Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.
 - Utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals, sau a unui buletin de vot fals.
Se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi.